

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.) "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.)

בס"ד | גיליון 27
אמור התשפ"א

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

מדה כנגד מדה - סיפור מגדולי ישראל

הרשע שמחק מספר התורה את האות "ע"ף - איבד את העין שלו

ויקרא כ"ד כ': "ע"ן תחת ע"ף".

"... ששמע בשם הר"ר שריא גאון זצ"ל על פי מעשה שהיה אז בימי עשיר מופלג והיה לו ספר תורה שהיה כתב ידו של עזרא הסופר. ולהעשיר הזה היו לו שני בנים ולאחר פטירתו היה מחלוקת גדולה בין הבנים היורשים מחמת שכל אחד מהם חפץ לקחת את הספר תורה הזה מלקחת כל כסף וזהב שבעולם.

והציעו טענותיהם לפני יודעי דת ויצא הפסק דין שהחלוקה תהיה ביניהם על פי הגורל ומי שיזכה על פי הגורל בהספר תורה, שייך לו הספר תורה הזה. והטילו גורל ביניהם וזכה האחד בהספר תורה הנ"ל ושמח מאוד שמחה גדולה והיה בעיניו כמוצא שלל רב, ולהשני היה לו ייסורים גדולים כי אף שלקח כנגדו הרבה כסף וזהב כל זה אינו שווה לו מגודל תשוקתו להספר תורה הזה.

והיה שם בהעיר הנ"ל מומר אחד ובראותו כל זאת מאוד חרה אפו על היורש הזה שאיבד הון רב בעד ספר תורה אחד. ועשה ברשע להחליף את מלבושיו כדי שלא יכירוהו והלך להבית הכנסת אשר היה שם הספר תורה הזה והתחבא שמה באיזה זווית עד הערב וכאשר הלכו כל האנשים לביתם לקח המומר הזה את הספר תורה מנרתיקו ומצא כתוב 'ועבדתם את ה' אלקיכם ובירך את לחמך' וגו' (שמות כ"ג כ"ה) ועשה הרשע הזה ברשעתו ומחק את הע' מן ועבדתם וכתב א' במקומו ופיסל את הספר תורה בחירוף וגידוף גדול רחמנא לצלן. ודבר זה לא נתוודע לשום אדם.

ולאחר כמה ימים נודע הדבר שיש טעות כזה בהספר תורה הזה. והנה היורש הזה שהספר תורה נפל בגורלו היה לו צער גדול בשמעו מזה. ומגודל הייסורים ודאגה נחלה מאוד כי אמר אף שיכולין לתקן הטעות הזה אבל לא יהיה נקרא ספר תורה של עזרא הסופר. ובא אליו אביו בחלום הלילה וסיפר לו את כל המאורע וציווה לחפש תחת השולחן ושם נמצא עין של המומר אשר יקיים בו 'ע"ן תחת ע"ף' ועוד אמר לו אביו אשר הספר תורה לא יתקן שום אדם, כי כן יצא הפסק מהבית דין של מעלה אשר עזרא הסופר בעצמו יתקן את הספר תורה שלו וכן היה כאשר אמר אביו".

(אוהב ישראל, ליקוטים חדשים מגילת אסתר)

על שרצו להטיל סם המות בלחמו של ירמיהו נענשו במדה כנגד מדה, שקידמו אותם בלחם ומתו על ידו

ויקרא כ"ב י"א: "וְכַהֵן כִּי יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיָן כִּסְפוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וַיֵּלֶד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְלִחְמוֹ".

בעל הטורים ד"ה בלחמו: "ג' במסורה. הם יאכלו בלחמו. ואידך נשחיתה עץ בלחמו (ירמיה י"א י"ט). בלחמו קדמו נודד (ישעיה כ"א י"ד). פירוש יליד ביתו של כהן יאכלו בתרומה שיתנו לו, וירמיה כהן היה ולא נתנו לו אלא אדרבה נשחיתה עץ בלחמו. על כן בלחמו קדמו נודד, שהלכו בגולה מפני חרב נטושה וקשת דרוכה (עי' איכ"ר ב' ד").

כוונת רבינו הבעה"ט, נראה שהלכו אצל הישמעאלים והוציאו להם מיני מלוחים ונודות מנופחות והיו אוכלים ומבקשים לשתות והרוח נכנס במעיהם ומתו. וזהו מה שדרש רבינו "נשחיתה בעץ לחמו" כמבואר שם בת"י דרצו להטיל סם המות בלחמו של ירמיהו ועל כן נענשו במדה כנגד מדה, שקידמו אותם בלחם ומתו על ידו".

(שוהם יקר)

מעלת בניית הסוכה והישיבה בה

ויקרא כ"ג מ"ב: "בְּסֻפֹת תֵּשְׁבוּ שְׁעֵת יָמִים כָּל הָאֶרֶץ בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בְּסֻפֹת".

פירוש: איתא בכף החיים (סימן תרכ"ה י'): הזהיר במצות סוכה לעשותה כתיקונה, מובטח לו שלא תהיה מריבה בתוך ביתו כל אותה שנה. ונראה דהוא מדה כנגד מדה. בשבת (דף י'): למדנו ששמו של ה' - "שלום", ואם כן, הבונה בית לה' כתיקונו, ישרור השלום בביתו ויעמוד על מתכונתו. ובזוהר הקדוש (אמור, דף קג. מתורגם): "כל היושב תחת צל האמונה (הסוכה), מנחיל חרות לו ולבניו לעולמים, ומתברך ברכה עליונה, ומי שהוציא עצמו מצל האמונה (הסוכה), מנחיל גלות לו ולבניו". וגם בזה איכא מדה כנגד מדה. היושב "ומשעבד" עצמו לה', יזכה לחרות לו ולבניו. ומי שאינו "גולה" לסוכה - ינחיל גלות לו ולבניו.

ובאופן אחר נראה דהוא מדה כנגד מדה. לרוב, סוכתו של אדם קטנה וצפופה (ובודאי שהיא כזו ביחס לביתו הקבוע), ובתוך מרווח קטן שכזה לעתים עלולים לפרוץ מחלוקות ומריבות, ואם כן, על שגולה למרווח צר שלעתיים יכול לגרום למריבה, מובטח לו שלא תהא מריבה תוך ביתו כל השנה.

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.א). "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח:).

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

מדוע היו מנדים את מי שמזלזל ביר"ט שני

ויקרא כ"ג ב': "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי".

בש"ע (תצ"ו סעיף א'): "בגליות שעושים שני ימים טובים מספק, כל מה שאסור בראשון אסור בשני והיו מנדין למי שמזלזל בו...".

"ומטעם זה המזלזל ביום טוב שני מנדין אותו מדה כנגד מדה, הוא הפריד והרחיק כמה מדות זו מזו וכמה צבאות נדחו, כך הוא מנדין אותו ונד תהיה נשמתו ממקום מושבה וגם הוא מתרחק מבני האדם כמו שביאר הר"ח הכהן ז"ל".

(חמדת הימים חלק ב' פרק ד')

★

כפי מה שהיתה חמימות אצל כל אחד בתוכו כך היה מרגיש ורואה את חמימות לחם הפנים

ויקרא כ"ד י': "ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי".

"... ואיתא (מנחות דף כט.) גבי לחם הפנים שמגביהין אותו לעולי רגלים וכו' ראו חיבתכם לפני המקום וכו' סילוקו כסידורו שנאמר: 'לשום לחם חם ביום הלוקח', הראו לעולי רגלים שישנם חמימות ואהבת המקום לא נקשרה, לחם הפנים היינו כענין שכתוב (משלי כ"ז י"ט) 'כמים הפנים לפנים' שכפי מה שהיתה חמימות בבני ישראל כדכתיב (תהלים ל"ט ד'): 'חם לבי בקרבי' כך היתה חמימות בלחם, כתיב (ויקרא כ"ד י'): 'ויצא בן אשה ישראלית' וגו' בתוך בני ישראל וברש"י מפרשה שלמעלה יצא לגלג ואמר ביום השבת יערכנו דרך המלך לאכול פת חמה בכל יום שמא פת צוננת של תשעה ימים, והלא הלחם היה חם ומה שאל הרשע, ומוכרח מזה שלא כל אחד הרגיש החמימות ורק כפי מה שהיתה חמימות אצל כל אחד בתוכו כך היה מרגיש והרשע הזה לא הרגיש, המגדף היתה בו קרירות, צינון, הוא היה מקולקל ולא התעורר בו החשק ולכן לא ראה החמימות ולא הרגיש בה, הוא ראה שהלחם צונן, הוא היה מנותק מהשורש".

(אמרי אמת)

חלה ויר"ט שני של גלויות

ויקרא כ"ג ו': "ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות לה' שבעת ימים מצות תאכלו".

"ר' חייא בשם ר' יוחנן, אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה: רבונו של עולם על שלא שמרתי חלה אחת כתקנה בארץ ישראל, הריני משמרת שתי חלות בסוריא, סבורה הייתי שאני מקבלת שכר על שתים ואיני מקבלת שכר אלא על אחת. רבי בא בשם ר' יוחנן, אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה: על שלא שמרתי יום טוב אחד כתקונו בארץ ישראל, הריני משמרת שני ימים טובים של גלויות בחוצה לארץ, סבורה הייתי שאקבל שכר על שניהם ואיני מקבלת שכר אלא על אחד".

(שיר השירים רבה פרשה א', ילקו"ש יחזקאל רמז שנ"ח, שם שיר השירים רמז תתקפ"ב)

● ● ●

קציר כנגד קציר

ויקרא כ"ג י': "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הפה".

ד"ה קצירה: "קצירה. ב' במסורה. וקצרתם את קצירה. ביבש קצירה (ישעיה כ"ז י"א). שאם תביאו העומר וקצרתם את קצירה, ואם לאו ביבש קצירה (ר"ה דף ר"ז)."

(בעל הטורים)

המוסר עצמו על מנת הנס,

אין עושין לו נס

ויקרא כ"ב ל"ב: "ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם".

ולא תחללו: "לעבור על דברי מזידין. ממשמע שנאמר 'ולא תחללו', מה תלמוד לומר 'ונקדשתי', מסור עצמך וקדש שמי. יכול ביחיד, תלמוד לומר בתוך בני ישראל, וכשהוא מוסר עצמו, ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת הנס, אין עושין לו נס, שכן מצינו בחנניה מישראל ועזריה שלא מסרו עצמן על מנת הנס, שנאמר (דניאל ג' י"ח) והן לא, ידיע להוא לך מלכא די לאלהך לא איתנא פלחין וגו', מציל ולא מציל, ידיע להוא לך וגו'".

(רש"י)

מרגליות

מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.א). "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.א)

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

מדה כנגד מדה בדף היומי

לחם הפנים סילוקו כסידורו

יומא דף כא. (חגיגה דף כו.; מנחות כט., שם צו.): "דאמר רבי יהושע בן לוי: נס גדול היה נעשה בלחם הפנים, סילוקו כסידורו, שנאמר: לשום לחם חם ביום הלוקח".

"אפשר לומר בזה, לחם הפנים הוא רמז לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה שנקראת לחם (חגיגה דף יד.) ולכן היו לו ב' פנים וכו'. סילוקו כסידורו, לרמזו כמו שבתחילת לימודה הוא הדרך להיות חם ומאתווה נפשו לאותו הלימוד, כן צריך בכל פעם ששונה אותו צריך לראות את עצמו כאילו מחדש לומד, ואף ששנה אותו כמה פעמים, כי על ידי זה נראה שהוא מחבב את התורה ובוראה. ולהכי מדה כנגד מדה, הן היו נזהרים בכל עת שלומדים התורה, היתה חביבה בעיניהם כאילו עכשו קבלוה מסיני, לכן כנגד זה היה נעשה נס בלחם הפנים סילוקו כסידורו, מה סדורו חם, כן סילוקו היה חם".

(גאון יעקב, מנחות כט.)

מדוע היתה האש על המזבח רבוצה ככלב בביהמ"ק השני

דף כא: "דתניא: ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח - אף על פי שאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט. רבוצה כארי? והתניא, אמר רבי חנינא סגן הכהנים: אני ראיתיה, ורבוצה ככלב! לא קשיא; כאן במקדש ראשון, כאן - במקדש שני.

ורבוצה ככלב! לא קשיא; כאן במקדש ראשון, כאן - במקדש שני."

"ודע כי יש שני מיני משחיתים אריה וכלב... אבל מי שעובר על בעילת בת נכר נענש במשחית דומה לכלב, כאומרם (ר"ה דף ד.) כלבא לאו בת משתא חמרא, אבל אומרם (שם) מאי שגל, כלבתא, כי הוא ממונה על תאוות המשגל, ואמרו סוטה (ג.) קשורה בו ככלב בעולם הזה, ולכן קראו לכלב שגל, היותו ממונה על המשגל, ובמצרים שהיו ישראל פרושים מן בנות מצרים, ולכן שיצאו לא יחרץ כלב לשוננו, אבל בבית שני בעו"ה שנתערבו בבנות הארץ היה על המזבח ככלב (יומא דף כא:) ולכן מאוד צריך שמירה בזה..."

(יערות דבש ח"ב דרוש א')

לקיחת המלכות מדוד על העברתו את נחלת מפיבושת

דף כב: "דוד (חטא) בשתים מאי נינהו (מה הם)? דאוריה (שהרגו) ודהסתה (שהוסת למנות את ישראל ובא עליהם דָּבָר), והא איכא נמי (והרי יש גם כן) מעשה דבת שבע? התם אפרעו מיניה (שם) נפרעו ממנו ולכן אין נחשב בין עוונותיו), דכתיב: ואת הכבשה ישלם ארבעתים (וכן היה לו שתחת הכבשה במשל שהיא בת שבע, שילם ארבעתים) - ילד (שנולד ילדו הראשון מבת שבע ומת), אמנון, תמר (שנאנסה) ואבשלום. התם נמי אפרעו מיניה (שם) במניית ישראל גם כן נפרעו ממנו), דכתיב: ויתן ה' דָּבָר (בעם מן הבוקר) ועד עת מועד, התם לא אפרעו מגופיה (שם) לא נפרעו מגופו אלא מיראלי, התם נמי לא אפרעו מגופיה (שם) במעשה בת שבע גם כן לא נפרעו מגופו)? לאיי אפרעו מגופיה (לא כן, כן נפרעו מגופו), דאמר רב יהודה אמר רב: ששה חדשים נצטרע דוד ופרשו הימנו סנהדרין ונסתלקה הימנו שכניה, דכתיב: ישוב לי יראיך ויודעי עדותיך (משמע שפרשו ממנו יראי ה' - הסנהדרין), וכתיב: השיבה לי ששון יעשך (כלומר ביקש שתשוב לו רוח הקודש שנסתלקה הימנו). והא אמר רב קבל דוד לשון הרע (זהו חטא נוסף)? כשמואל דאמר: לא קבל דוד לשון הרע. ולרב נמי (ולדעת רב שסובר שקיבל דוד לשון הרע)? דאמר: קבל דוד לה? ר? הא איפרעו מיניה (הרי שנפרעו ממנו) דאמר רב יהודה אמר רב: בשעה שאמר לו דוד למפיבושת אמרתיה אתה וציבא תחלקו את השדה, יצאה בת קול ואמרה לו: רחבעם וירבעם יחלקו את המלכות (הרי שנענש על עבירה זו)".

האי אפרעו מיניה: "מדה במדה הוא הפסידו לחלק נחלתו, והוא נפסד נחלת מלכות".

(רש"י)

דוד קם להודות ולהלל למלך נצחי - זכה למלכות נצחית. אמר שירה בעמידה, זכה הוא זרעו להיות יושבים בעזרה

דף כה: "אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד".

... עיין בזוהר הקדוש (לך לך דף פב:) דוד אמר שירה בעמידה דווקא, וזה לשונו: בוא וראה, דוד המלך היה קם בחצות לילה. ואם תאמר שהיה יושב או שוכב במיטה, ואומר שירות ותשבחות, לא. אלא כמ"ש, "חצות לילה אקום להודות לך". אקום ודאי, בעמידה, היה עוסק בשירות ותשבחות של התורה. ומשום שעסק בשירות ותשבחות בעמידה, דוד המלך חי לעולם. ואפילו בימות המלך המשיח, הוא המלך (על שקם להודות ולהלל למלך נצחי - זכה למלכות נצחית). (רבבות אפרים ח"ג סימן קצ"ד)

מבואר, דלכך זכה דוד וזרעו להיות יושבים בעזרה כמ"ש אין ישיבה בעזרה, אלא למלכות בית דוד בלבד, שדוד עמד לכבוד ה', וכנגד זה ישבו הוא וזרעו, שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה.

(מדרש תלפיות אות ד' ענף "דוד")

כשעשה לנשמתו בעוה"ז, כן יעשה לה בעוה"ב

ויקרא כ"ד י"ח-כ': "ומכה נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ואיש כי יתן מום בעמיתו פאָשֶׁר עֵשָׂה כֵּן יַעֲשֶׂה לוֹ: שָׁבֵר תַּחַת שָׁבֵר עֵין תַּחַת עֵין שֶׁן תַּחַת שֶׁן פֶּאָשֶׁר יִתֵּן מוּם בְּאָדָם כֵּן יִתֵּן בְּרֵי". ע"י שיעבור האדם על אחת ממצוות לא תעשה, משבר האבר של הנשמה שהוא מכוון לאותה העבירה. ועל ידי שעובר מצוות עשה, ממית האבר שהוא מכוון נגד אותה מצוה שעבר עליה. ולכן נקראים הרשעים בחייהם מותים, ואם מת חס ושולם בלי תשובה אזי צריך לתת עליהם דין וחשבון על אותם אברים בגיהנום שתולים אותו באותו אבר וגם צריך לחזור בגלגול עד שיתקן אותם אברים, וזהו 'ואיש כי יתן מום בעמיתו' היא נשמתו שהיא עמו תמיד וכמו שעשה לה בעולם הזה, כן יעשה לה בעולם הבא, שמשברים אבר נשמתו שעשה בעולם הזה. חטא בעיניים תולים אותו בעיניו, תחת שפגם בעולם הזה שן, שרדף אחרי מותרות ובגזל, מאכילים אותו גחלי רתמים בעולם הבא, על שפגם בעולם הזה כמו שכתוב 'כאשר יתן מום באדם' היא הנשמה, כן יתן בכל אבריו בעולם הבא".

(הגאון המקובל רבי שאול נחמייאש זצ"ל)

כאשר עשה כן יעשה לו

ויקרא כ"ד י"ט: "ואיש כי יתן מום בעמיתו פאָשֶׁר עֵשָׂה כֵּן יַעֲשֶׂה לוֹ".

תיבת "מום" נקראת מימין לשמאל ומשמאל לימין, לרמז לאדם שמי שנותן מום בחבירו, כאשר עשה כן יעשה לו. וכן מו"ם ראשי תיבות "מהרסיך ומחריביך ממך יצא" (ישעיה מ"ט י"ז), שהנותן מום בחבירו, ודאי לקוי הוא בעצמו בכך.

(חסדי דוד)

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.א). "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.א)

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

ראשון כנגד ראשון

ויקרא כ"ג מ':
"ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ הדר
כפת תמרים וענף עץ
עבת וענבי נחל
ושמחתם לפני ה'
אלהיכם שבעת ימים".

"ר' ברכיה בשם ר' לוי
אמר: בזכות
'ולקחתם לכם ביום
הראשון' הרי אני
נגלה לכם ראשון
ופורע לכם מן
הראשון, זה עשו
הרשע דכתיב ביה
(בראשית כ"ה כ"ה):

'ויצא הראשון', ובונה
לכם ראשון, זה בית
המקדש דכתיב ביה
(ירמיה י"ז ב'): 'כסא
כבוד מרום מראשון
מקום מקדשנו',
ומביא לכם ראשון,
זה מלך המשיח
דכתיב ביה (ישעיה
מ"א כ"ז): 'ראשון
לציון הנה הנם
ולירושלים מבשר
אתן'.

(ויקרא רבה ל' ט"ז)

על שלא הפנמנו את קולו של השופר, הביא עלינו ה' קול אחר שזעזע אותנו

ויקרא כ"ג כ"ד: "דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש".

בסוף שנת תשע"ד בחודשים תמוז-אב, התחוללה בארץ ישראל מלחמה שנקראה "צוק איתן". המאמר לקמן מתוך דברים שאמרתי לפני תקיעת שופר ר"ה התשע"ה, בבית הכנסת בני השיבות, בית שמש:

הנביא עמוס (ג' ו') שואל: "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יתרו... וכמדומה לי שבשנה שעברה כששמענו קול שופר לא נחרדנו! לא הזדעזענו ולא טולטלנו ע"י קולו של השופר. כששמענו את קול השופר צריך לדעת שהכל מונח על כף המאזניים. מי יחיה ומי ימות, מי בקיצו ומי לא בקיצו. מי באש ומי במים..."

ונראה שעשה עמנו הקב"ה מדה כנגד מדה, על שלא הפנמנו את קולו של השופר, על שלא הוצפנו בתחושות של מורא, הכנעה, שברון לב ואימת הדין כששמענו אותו, הביא עלינו ה' קול אחר שזעזע אותנו. קול האזעקה שנשמעה בארצנו בסוף השנה, כמאמרם ז"ל (ראש השנה דף טז): "ואמר רבי יצחק: כל שנה שאין תוקעין לה בתחלתה - מריעין לה בסופה". והתקיים בנו בשני אופנים. מריעים מלשון רע. מריעים שנתנו לנו ר"ל תרועה אחרת - תרועת האזעקה.

ואע"פ שאמנם תקענו, נראה דסוד תקיעת השופר אינו בתקיעה גרידא, אלא בהפנמה של מה שהוא מסמל. ואכן בתפילת ר"ה: "מלך ממלט מרעה - ליודעי תרועה". ולכאורה הול"ל "מלך ממלט מרעה - לתוקעי תרועה", אלא אמר: "ליודעי תרועה", כי אין התקיעה בלבד חפצו של מלך, אלא ההכרה וההטמעה של המסר שמעביר לנו קולו של השופר. ולכן מברכים: "לשמוע קול שופר" ואין מברכים "לתקוע בשופר".

בשעת שמיעת האזעקה, אחז פחד ומורא את כולם, ריצה בבהלה למצוא מחסה, מי יודע היכן יפגע הטיל הבא. מי לחיים ומי למוות. חששות כבדים לגורל הבעל/האשה, הילדים, המשפחה המורחבת והחברים האהובים. למי יפגע ויושחת הרכוש ולמי לא.

וכך אנו אמורים להרגיש בעת תקיעת שופר! הכל עתיד להיות מוכרע עתה ממש! ולהתעורר ע"י כך, כד, לשוב בתשובה שלמה ולהשתנות! ועל שלא נחרדנו - החריד אותנו ה' בקול אחר. זעזוע כנגד אי-זעזוע. קול כנגד קול. חרדה כנגד אי-חרדה. אזעקה כנגד שופר... מדה כנגד מדה.

אך ברוב רחמיו וחסדיו העצומים, הביא עלינו ה"ת רק את אותה החרדה כפי שהיה אמור להביא עלינו קול השופר. על אף אלפי הטילים שנורו מעזה על יושבי וערי ישראל במשך חמישים יום, בנסי ניסים לא נהרג איש מפגיעת הטילים. ובדומה לדברי הגמ' במגילה (דף יב.): "שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי: מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל (בלשון סגי נהור, והכוונה לכלל ישראל) שבאותו הדור כליה? אמר להם... מפני שהשתחוו לצלם. אמרו לו: וכי משוא פנים יש בדבר? אמר להם: הם לא עשו אלא לפנים - אף הקב"ה לא עשה עמהן אלא לפנים".

עומדים אנו דקות ספורות לפני תקיעת שופר. אם ניתן לקול השופר לזעזע אותנו, להרעיד את נימי ומיתרי נפשנו, אי"ה נזכה לשמוע השנה קול אחר. נשמע את קול שופרו של מלך המשיח. קול כנגד קול, שופר כנגד שופר... מדה כנגד מדה.

(ברוך אשר נתן, שבת ומועדים)

לעילוי נשמת: רבי אפרים ב"ר אברהם ברוך זצ"ל

הנצחות, הקדשות ופרטים על הספרים 054-251-0336 קו אמריקאי: 646-340-5403

דוא"ל ap@torah24-7.com אתר <https://torah24-7.com/SEFORIM-HEBREW/>

